UUTISET

Kädentaidot elävät maailmanlaajuisesti nousukautta. Voisi puhua neulevallankumouksesta. Ihmiset tarvitsevat kiireetöntä harrastusta, jossa voi olla luova. **TOIMITUSJOHTAJA DANIELA YRJÖ-KOSKINEN, NOVITA**

Lomitusleikkauksista ollaan luopumassa

Hallitus on edellyttänyt asettamaltaan lomitustyöryhmältä yhteensä viiden miljoonan euron suuruisia lisäleikkauksia lomitukseen.

Lomituksesta on tällä hallituskaudella kuitenkin jo leikattu yli asetetun lisäleikkaustarpeen.

”MTK:n aloitteesta Mela laski hallituksen aikaisempien leikkausten vaikutukset lomitukseen ja niiden säästötoteumaan. Kävi ilmi, että lomituksesta on itse asiassa jo leikattu huomattavasti enemmän kuin mitä meiltä on edellytetty”, kertoo MTK:n maaseutuyrittäjyysjohtaja **Timo Sipilä**.

Kaavailluista lisäleikkauksista ollaan nyt suurella todennäköisyydellä luopumassa.

”Esitystä lisäleikkauksista ei ole annettu eduskunnalle, eikä sitä näillä näkymin olla enää antamassakaan. Aiemmat leikkaukset lomitukseen ovat niin tuntuvia, että ministeriö on taipumassa”, Sipilä kertoo.

Suunnitelmissa oli puuttua tiettyihin sijaisapuperusteisiin lomitusjärjestelmässä sekä ilmeisesti myös rajoittaa muilla keinoin lomituspalveluja saavia tahoja.

”Periaatteellisesti on erittäin tärkeää, ettei tähän työhyvinvointipalveluun puututa. Kaikkialla muualla yhteiskunnassa työhyvinvointiin pyritään päinvastoin satsaamaan lisää”, Sipilä painottaa.

EU:n valtiontukisäännökset eivät myöskään saa rajoittaa suomalaista sosiaaliturvaa eikä niillä saa puuttua suomalaiseen lomitusjärjestelmään, maaseutuyrittäjyysjohtaja kertoo.

JUKKA KOIVULA

Yli 60-vuotiaita työllistetään palkkatuella

Kuusikymppinen työtön saa käytännössä pysyvää palkkatukea sen jälkeen, kun hänen työttömyytensä on kestänyt yli vuoden.

Hallitus virtaviivaistaa palkkatuen ehtoja lakiesityksessä, jonka on määrä tulla voimaan ensi vuoden alusta.

Työministeri **Lauri Ihalainen** (sd.) sanoo työttömyyden pitkittymisen huolestuttavan. ”Ikääntyvien työttömyysjaksot pitenevät selvästi.”

Palkkatuki on tärkeä vaikeasti työllistettäville.

Palkkatukea korotetaan. Vammaisten ja sairaiden tuki nousee aina puoleen palkkamenosta.

Palkkatuella tuetaan työnantajaa taloudellisesti, jotta hän voi palkata työttömän henkilön. Tämän saattaa muuten olla vaikea työllistyä huonon osaamisen, vamman tai sairauden takia.

Hallitus esittää samalla muutoksia työsopimuslakiin. Muutos mahdollistaa sen, että kunta voi poiketa työn tarjoamisen ehdoista joissain tilanteissa.

Kuntia velvoitetaan lailla työllistämään 57–59-vuotiaita työttömiä työhakijoita, joiden työttömyyspäiväraha loppuu.

JUHANI VIITALA

Hammastarkastus korvataan joka toinen vuosi

Aikuiselle korvataan hammastarkastuksen kuluja tulevaisuudessa vain joka toinen vuosi. Korvausprosentti alenee.

Lakiesitys sairausvakuutuksen säästöistä on annettu eduskunnalle. Korvausten leikkaus on osa 75 miljoonan euron kokonaissäästöjä.

Yksityisen hammashuollon korvauksissa peesataan julkisen puolen linjausta. Siellä aikuisten hampaat tarkastetaan vain joka toinen vuosi.

Korvausta voi saada joka vuosi, jos potilaan muu terveydentila edellyttää keskivertoa tiheämpää hammashuoltoa.

Kela-korvaus laskee 24,1:een nykyisestä 29,5 prosentista.

Säästöjä haetaan lisäksi matkakorvauksista sekä Kelan harkinnanvaraisesta kuntoutuksesta.

Kelan korvaamien hoitomatkojen matkakohtainen omavastuu nousee 16 euroon (nykyisin 14,25 euroa).

Matkakatto nousee lakiesityksessä 272 euroon vuodessa nykyisestä 242,25 eurosta. Matkakaton lasketaan yhä riittävän 17 yhdensuuntaisen matkan omavastuisiin.

Kela tiukentaa ohjausta, jotta potilas tilaisi matkansa sen kumppaneilta. Kela sopii välityskeskusten kanssa kimppakyydeistä ja suoraveloituksesta.

Potilas joutuu maksamaan korotetun 32 euron omavastuun, jos tuttu lähitaksi kyydittee hänet. Osuutta ei lasketa matkakattoon.

Hallitus tinkii Kelan harkinnanvaraisesta kuntoutuksesta. Siihen käytetään jatkossa kaksi prosenttia vakuutusmaksuista. Nyt laki edellyttää neljää prosenttia.

Säästöt toteutetaan sairausvakuutuksessa asteittain ensi vuoden alusta lähtien.

JUHANI VIITALA

Kuntoutuksen ja työn yhdistäminen helpottuu

Eduskunta antoi torstaina esityksen osakuntoutusrahasta, jonka on määrä helpottaa työn ja kuntoutuksen yhdistämistä.

Kuntoutuja voisi ensi vuonna saada osakuntoutusrahaa päiviltä, joina hän työskentelee osan päivästä kuntoutusaikana. Summa on puolet kuntoutusrahasta.

Osakuntoutusraha edellyttää, että kuntoutuja työskentelee enintään 60 prosenttia koko työajastaan. Sitä maksettaisiin viljelijöille ja yrittäjille sekä palkkatyön tekijöille.

”Uudistuksella tuetaan kuntoutuksen kehitystä avomuotoiseen suuntaan”, neuvotteleva virkamies **Pekka Humalto** sosiaali- ja terveysministeriöstä sanoo.

Kokopäiväinen kuntoutusraha turvaa edelleen kuntoutettavien toimeentuloa, jollei henkilö ole ansiotyössä.

JUHANI VIITALA

Tilaajapalvelu netissä!

Omat tiedot -osio on uudistettu!

Omat tiedot-osiossa voit nyt:

- tarkastella omia tilauksiasi
- tehdä uusia tilauksia
- tarkistaa ja muokata yhteystietojasi
- tehdä tilapäisen ja vakituisen osoitteenmuutoksen
- tehdä tilapäisen jakelunkeskeytyksen (esimerkiksi loman ajaksi)

Tarvitset vain yhden käyttäjätunnuksen!
Hallinnoi Omat tiedot -osiossa Maaseudun Tulevaisuuden, Koneviestin ja Aarteen tilauksiin liittyviä asioita.

Omat tiedot -osioon pääset kirjautumalla osoitteessa:
www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Novita kehrää vihdoin myös kotimaista lampaanvillaa

Suomen suurin käsityölankojen valmistaja toi pitkän tauon jälkeen valikoimaansa kotimaisesta villasta kehrätyn langan. Taantuma ei pure lankatehdasta.

JAANA KANKAANPÄÄ

Moniväriset langat ovat nyt huippusuosittuja. Näiden viidakkolankojen raaka-aine tulee maailmalta.

KOUVOLA (MT)
Neljäkymmentä vuotta ehti kulua siitä, kun Novitan kehruukoneissa viimeksi pyöri kotimainen villa.

”Haaveilin suomalaisen villan käytöstä pitkään”, Novitan toimitusjohtaja **Daniela Yrjö-Koskinen** kertoo.

Esteinä olivat heikko saatavuus ja kuitujen sopimattomuus koneisiin.

Viime talvena yhtiön raaka-aineostaja sitten löysi sopivan erän suomalaista villaa Englannista. ”Sanoin, että osta kaikki.”

Kuluttajia kiinnostaa

Tekniikan kehitys mahdollisti lyhytkuituisen, kiharan villan kehruun. Syntyi uusi tuote, Suomivilla.

Se sisältää niin suomenlampaan kuin muidenkin Suomessa kasvatettavien rotujen villaa. Lankaa myydään viidessä luonnonvärissä kautta maan.

Vastaanotto on ollut hyvä.

”Suomalaisuus on vahva argumentti nyt. Olen kiitollinen, että voimme tarjota kotimaisen vaihtoehdon”, suomalaisen villan ominaisuuksiin ihastunut Yrjö-Koskinen sanoo.

Osuu sopivaan saumaan

Kotimainen uutuus tuli markkinoille hyvään aikaan.

”Kädentaidot elävät maailmanlaajuisesti nousukautta. Voisi puhua neulevallankumouksesta. Ihmiset tarvitsevat kiireetöntä harrastusta, jossa voi olla luova.”

Taantuma ei siis ole juuri päässyt puremaan lankavalmistajaa. Sen sijaan lähivuosina on investoitu ja palkattu lisää väkeä.

”En usko, että menestys perustuu vain kulujen leikkaamiseen.”

Raaka-aine kysymysmerkki

Yrjö-Koskinen toivoo, että Suomivillan tarina ei pääty tähän erään. ”Se olisi sääli.”

Ratkaisevaa jatkon kannalta on paitsi kysyntä, myös raaka-aineen saatavuus.

Novitan Englannista ostama suomivillaerä oli peräisin mikkeliläiseltä Pirtin kehräämöltä, joka käytännössä ainoana toimijana ostaa kotimaista villaa lampureilta. Tarvittaessa Pirtti myy ylimääräisiä eriä ulkomaille.

Novita olisi kiinnostunut ostamaan tarvitsemansa suomalaisen villan jatkossa suoraan Pirtin kehräämöltä. Neuvottelut asiasta eivät kuitenkaan ole edenneet.

Mikäli Pirtti on haluton myymään villaa, voisi kyseeseen tulla myös ulkopuolinen keräilijä, joka välittäisi suomivillan lampureilta Novitalle.

”Tärkeintä meille on ammattimainen keräily, ketjun läpinäkyvyys ja laatu. Me keskitymme kehruuseen ja markkinointiin.”

Toistaiseksi raaka-ainetta vielä on varastossa.

Pirtin kehräämö nihkeä

Ainoastaan kotimaista villaa kehräävä Pirtin kehräämö suhtautuu villan myyntiin nihkeästi.

”En pidä pysyvää yhteistyötä todennäköisenä. Joitain eriä varmaan voisi myydä, jos hinta on kohdillaan”, toteaa yhtiön hallituksen puheenjohtaja, lampuri **Tuomo Jääskeläinen**.

Hän epäilee, että isojen määrien myynti aiheuttaisi ongelmia.

”Se vaikuttaisi varmaankin Pirtin omien tuotteiden myyntiin ja markkinointiin. Joltain markkinaosuudet ovat aina pois.”

Lampurien aikanaan perustama kehräämö on lammasalalle tärkeä. Se on sitoutunut ostamaan kaiken kotimaisen käyttökelpoisen villan.

”Haluamme varmistaa, että suomalaisilla lampureilla on aina villalle myyntikanava ja mahdollisuus omien erien kehruuttamiseen.”

Sitoumuksesta johtuen kehräämö myy välillä yli jääviä villaeriä ulkomaille.

”Hieno mahdollisuus”

Suomen lammasyhdistyksen puheenjohtaja **Tapio Rintala** näkee Novitan avauksen hienona mahdollisuutena.

”Se parantaa kaupallista tarjontaa ja näkyvyyttä. Nyt kaikilla kutojilla on mahdollisuus neuloa kotimaisesta villasta.”

Kilpailu ei pelota. ”Novita on ihan eri kokoluokassa ja tuotteita on vain muutama. Suuri valikoima lankoja jää yhä pienten toimijoiden myytäväksi.”

Lisää villaa hyötykäyttöön

Rintala toivoo Novitan onnistuvan villan hankinnassa, jotta kotimaiselle laatuvillalle tulisi lisää käyttöä.

”Suomenlampaiden villasta tulee hyötykäyttöön noin 70 prosenttia, ja muiden rotujen villoista vielä vähemmän”, hän arvioi.

Osa lampureista hävittää villat huonon tuottajahinnan takia.

”Parempi korvaus pitäisi saada, jotta motivaatio villantuotantoon paranisi.”

Hinnan pitäisi Rintalan mukaan olla vähintään kaksinkertainen, 3–5 euroa kilolta. ”Sillä saisi edes osan kerintäkuluista.”

TERHI TORIKKA

Korialla vuodessa kehrättävä lanka riittää 20 kertaa maapallon ympäri.

Ritva Antman käsittelee värjättyjä lankavyyhtejä.

Jonna Koskela pakkaa lankakeriä jälleenmyyjille.

Maailman neulovin kansa?

Suomalaiset neulovat paljon. Ehkä jopa eniten maailmassa, arvioi lankavalmistaja Novitan toimitusjohtaja **Daniela Yrjö-Koskinen**.

Hän on selvitellyt asiaa laajalti ja on melko vakuuttunut, että Suomessa käytetään eniten lankoja suhteessa asukaslukuun. Lähimpänä samoja lukemia lienee lammasmaa Norja.

Novita valmistaa vuodessa noin 10 miljoonaa kerää lankaa. Näistä noin 95 prosenttia jää kotimaan markkinoille.

”Niillä tekisi vähintään yhden villasukkaparin jokaiselle suomalaiselle vuosittain”, Yrjö-Koskinen laskee.

Loput tuotannosta myydään Ruotsiin, Venäjälle ja Baltiaan.

Viidakko valloittaa

Novitan tuotteista neulojien kestosuosikkeja ovat yhä 7 Veljestä ja Nalle -langat, joita kumpaakin on valmistettu yli 40 vuotta. Perinteisesti ostetuimpia värejä ovat olleet musta, valkoinen ja erilaiset harmaat.

Tänä vuonna listan ovat yllättäen mullistaneet moniväriset langat, kuten seepra-viidakkolanka, josta syntyy nimenmukaista kuviota neuleeseen.

”Ne ylittivät villeimmätkin odotukset”, koko ikänsä perheyhtiössä tiiviisti mukana ollut toimitusjohtaja sanoo.

Somen kautta maailmalle

Novitan lankavalikoima on pian yhä laajemman neulojajoukon käytettävissä. Sen mahdollistavat uusi kansainvälinen verkkokauppa ja neuleyhteisö novitaknits.com.

”Sosiaalinen media on mullistanut neulemaailman. Kuvat, ideat ja onnistumiset ovat helposti jaettavissa ja voimme keskustella asiakkaiden kanssa.”

Yrjö-Koskinen toivookin, että jatkossa lankapaketteja kulkee yhä laajemmin eri puolille maailmaa.

TERHI TORIKKA

YRITYS

Novita Oy

1928 perustettu perheyritys
Pohjoismaiden suurin käsityölankojen valmistaja
Tehtaalta Kouvolan Korialta lähtee noin miljoona kiloa lankaa vuodessa
Liikevaihto noin 26 miljoonaa euroa vuodessa
Yli 100 työntekijää
Toimitusjohtaja Daniela Yrjö-Koskinen 2010–
Oma lehti: Novita
Tunnetuimmat tuotemerkit Novita 7 Veljestä ja Nalle
Noin 20 tuotenimeä ja 150 värisävyä
Tuotteita yli 2 000 myyntipisteessä ympäri Suomen
Yhteisöllinen verkkopalvelu www.novitaknits.com avautui 17.10.

Suomalaisesta villasta kehrättyjen lankojen värit on sekoitettu lampaan luonnollisista väreistä.